

Lo Catalanista

Diari defensor dels interessos morals y materials de Catalunya

La correspondencia al Director. | Los originals no 's tornan

Direcció y Redacció: CALDERON, 36

Administració: PLASSA Sant ROCH, 11

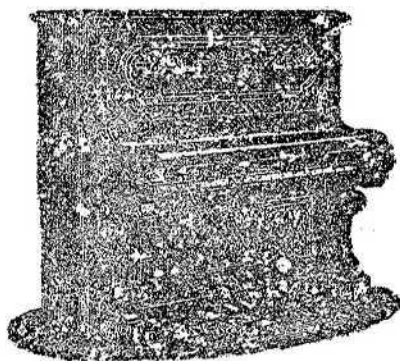
Representació Administrativa á Barcelona

Llibreria de Alvar Verdaguer Rambla Mitj, 5

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Sabadell.	4 rals al mes.
Fora.	14 " trimestre.
Un número sol. . . .	5 céntims.
Anuncis á preus convencionals.	

SE VEN la FLECA del carrer de Gracia n.º 29 (per retirar-se, l' actual duenyo, del negoci).

Pianos nous y assegurats de tot defecte de construcció per 5 anys. Los nous se venen desde **150 duros** y son construïts ab march de metall, bona pulsació y candeleros dobles.

Pianos usats n'hi han 5 pera vendre, á preus econòmichs

Aquesta casa s' encarrega de tota classe de afinacions y reparacions.

— DIRIGIRSE A —

JOAN COMAS FAURA

Rambla, 93. — SABADELL

FONDA SIMON

Cuyna á la verdadera catalana; bonas habitacions pera familias y particulars; molta netedat y economia.

Espartería, 6, y Vidriería, 12. - (Born vell). - BARCELONA

Aquesta casa fá 62 anys que dona diariament la sopa als pobres

ANIVERSARI DEL CENTRE CATALÁ

Cumpleixen avuy 11 anys que nostre benemérit Centre Catalá celebrá sa primera sessió pública, inaugurant en lo teatro Camps de Recreo ab una solemne vetllada la tasca patriótica qu' ha vingut portant á cap desde [la seva fundació. Onze anys han transcorregut d' aquella per nosaltres memorable fetxa y ab la mateixa firmesa, ab idéntica convicció, ab igual desinterés y patriotisme ve lluytant un y altre dia per la regeneració dels catalans, per la reivindicació de sa llengua, de son dret, de sas costums, creencias y tradicions; en una paraula, per la consecució de la autonomia de Catalunya.

En un temps en que tot cau ó 's desprestigia, que la inconsecuencia impera arreu, en un temps en que s' enlayran avuy uns ideals pera llensarlos l' endemá, que la personalitat d' ahir ensalssada y aplaudida es avuy objecte de menspreu quant no es odiada, que 'ls characters sincers, la viril independencia, las fermas conviccions arrelan tant poch en aquest trós de sigle metalisat y esceptich, conforta l' esperit y aixampla 'l cor l' hermosíssim exemple de nostre estimat Centre Catalá que á despit de las actuals corrents y malgrat tota mena d' obstacles ha sapigut enarbolar incólume la bandera de la Patria pera que en ella s' hi aixoplugin los bons fills d' aquesta terra que senten correr per sas venas la honrada sanch de nostres pares.

Com la gota d' aigua que ab constancia aterradora va foradant la roca, aixís lo Centre Catalá un jorn darrerá l' altre ha vingut predicant la bona nova prescindint de interessos mesquins y apartantse de tontos personalismes, lluytant noblement per uns ideals que van sent avuy, á copia de desenganys y á despit de l' antich régimen que s' enfonsa, esperansa consoladora de la major part dels fills de Catalunya.

Visca molts anys lo benemérit Centre Catalá de Sabadell y Deu li donga lo mateix acert y la fermesa de conviccions demostradas fins á la fetxa pera que en dia no lluny, avants de que s' enfonsi l' Estat Espanyol en l' abim insondable de ruinas y miserias que li ha preparat lo malehit centralisme ab sos de-

sacerts y concupiscencias, pugui veurer triomfant sas regeneradoras doctrinas, úniques que poden deturar l' espantosa caiguda de la desditiçada Espanya y fer gran y próspera á nostre ben-volguda Catalunya.

S. F.

SECCIÓ RELIGIOSA

SANTS D' AVUY.—Diumenge de Passió: Alexandro soldat mart; Filet senador y sos fills Mecedó y Treoprepides mart. Anfloqui capitá y mart. Ruperto bisbe y confessor Santa Silin mart.

Sant Rupert fill d' un francès d' ilustre prosapia fou elegit per son saber y [virtut bisbe de Wormes. Dominant en son temps lo paganisme, fou molt perseguit y fins tret de la ciutat á agarrotadas pero després torná en ella, instruí á la noblesa y feu molts proselits, fundá la metropoli de Baviera y morí l' any 647.

PARROQUIA DE SANT FELIU.—Avuy diumenge de Passió; á las deu Comventual á las tres Rosari, á las cuatro Corona, septenari dels Dolors ab sermó pel P. Medina, á las set congregació dels Dolors.

PARROQUIA DE LA CONCEPCIO.—A las sis missa per Josep Bergés y Girbau, á las deu ofici, á la tarde á las sis la Congregació de la Bona Mort, farà la funció del Via Crucis pels carrers de la parroquia ab processó qual curs serà lo següent: Carretera de Manresa, carrers de Moratin, Gracia, Valls, Corominas, Moratin, Gracia, Garcilaso, Carretera de Manresa, Hospital, Comvent, Sant Honorat, Soledat, Salut, Arrabal de dins y regrés á la Iglesia.

IGLESIA DE LA MISERICORDIA.—Com los demás diumenges de Cuaresma La Pia Unió del Sant crist de l' agonia farà lo Via-Crucis, comensant á las sis de la tarde, cantarà l' orfeó de Santa Cecilia, acabantse ab l' adoració de las cinch llagas y sermó.

SANTS DE DEMA.—Prisco, Castor, Doroteo, Rogat y altres marts. Sixto III papa y confessor; Gumtrammo rey de Fransa, Santa Fortunata verge y mart.

Sant Sixto III fou romá se distingí per sa sabiduria y virtut y per sa fortalesa en combatre las heretgias de Pelegio, governá brillantment la Iglesia durant vuyt anys y morí á Roma l' any 440, essent enterrat á las Catacumbas de Sant Llorens.

Notas oficials

ALCALDIA CONSTITUCIONAL DE SABADELL

Demà dilluns, dia 28 del corrent á las tres de la tarde s' efectuará en Casas Consistorials lo reconeixement facultatiu dels pares y german

dels joves del present reemplaça que allegaren excepció del servey fundat en l' impediment físich d' aquells.

Lo que s' anuncia pera coneixement dels interessats.

Sabadell 26 de Mars de 1898.—*Lo Alcalde*, Joseph A. Planas.

LA CATALANA

SOCIETAT DE SEGURS CONTRA L' INCENDI Y LAS EXPLOSIONS

A PRIMA FIXA,

domiciliada en Barcelona: Dormitori de S. Francesch, n.º 5.

EN LA CASA DE SA PROPIETAT.

Tant per son capital y reservas, que es de **30 milions**, com per esser l' única societat en un tot catalana de las de la seua índole, ha merescut la confiança del públich y sobre tot dels catalans amants de la terra, que no volen cercar fora de casa lo que en sa casa teneu de tota garantia, de manera que comptant 32 anys de vida en 31 Desembre 1896 tenia assegurats capitals que suman

550.741,848.06 PESSETAS

y ha pagat per 4.413 sinistres

5.803.943'11 PESSETAS.

Son Director es **D. Ferran de Delás**, ex- diputat á Corts, Abogat y propietari.

LA CATALANA se troba representada en todas las poblacions importants d' Espanya.

En aquesta ciutat dirigir-se á **D. Antoni de P. Capmany**.—**S. Joan, n.º 43.**

NOVAS

Ab motiu de las eleccions lo caciquisme está imperant com en los millors temps de son progenitor lo feudalisme. Pop monstruós de tants ténaculs com debilitats humanas hi ha per vencer, s' extent y s' allarga, arrapantse per tot, furgant arreu, empastifant lo terror ab sa asquerosa baba. Honras, conciencias, interessos, familias, ab tot s' atreveix y ab tot trafica.

Es la plaga d' aquestos temps de modernas llibertats que no son altre cosa que esclavituts modernas. Es la deshonor d' aquest fi de sigle que comensá aquí Espanya per acordar en las constituyents de Cádiz que *todos los españoles serán buenos y honrados* y acaba ab la congrena re-

pugnant del caciquisme sens dupte pera demostrar la mena d' honradés qu' avuy impera.

Y 'ls cacichs tan tranquils, prosseguint impàvits lo camí que sembla trassat pel diable. Com si creguessen que ha d' esser etern lo miserable estat d' avuy; com si fos impossible que s' aixequés lo poble indignat un dia ó altre.

Y no obstant, no es gens difícil. La rabia cova en lo pit, va concentrantse de mica en mica, de dia en dia, d' any en any, á cópia d' infamias, de deshonras, de lladronici, pera exclatar de repent quant menos un s' ho pensa arrassantho tot com lo riu eixit de mare.

Vaigin forsaht la máquina los moderns cacichs y potser sabrán per experiencia propia lo nombre just d' admósferas qu' aguanta la caldera.

Verdaderament empenyada 's presenta la lluyta electoral en lo Districte de Vilafranca, nó já entre 'l candidat fusionista y 'l catalanista, sinó entre la voluntat dels pobles que aclaman á 'n Permanyer y las categóricas ordres dels representants del Govern central que van collant los cargols de la premsa tupinayre fins á un punt esgarrifós.

Abans d' ahir se celebraren *meetings* de propaganda catalanista á Sant Sadurní de Noya, Gelida y Masquefa, tots ab éxit brillant y esperansador, y avuy n' hi han d' anunciats pera Plá del Panadés, Sant Quinti de Mediona, Piera y un de monstre á Vilafranca que té espahordits als agents del centralisme.

La reunió de Gelida 's tractá de prohibir, no lograntho per la enteresa dels nostres companys, quins hagueren de dirigir sa paraula al públich voltats per una pila d' individus de la Guardia Civil. ¡Quanta provocació y quánta insensatés!

En fi, que la batalla es campal: entre la veritat y la mentida, entre la rectitut y la mala fé, entre la Pàtria y sos butxins.

Deu donga seny al nostre poble pera resistir la imposició sense sortir-se de la prudencia que 'l cas requereix.

Gran satisfacció tenim en donar compte als nostres lectors de haverse efectuat aquestos dias las provas d' extracció de ayguas subterránneas del riu Ripoll en los terrenos de ca 'n Puigjaner.

Dimecres passat, devant la Comissió corresponent del nostre Municipi, funcioná una potent bomba centrifuga, capás pera mes de 600 plomas, no donant ni la més mínima senyal d' agotament en lo pou de prova, lo que equival á dir sense nctarse cap minvament en lo copiosíssim caudal que corre per sota 'l llit del riu.

La Comissió 's doná per satisfeta de la experiencia efectuada, acor-

dant redactar una *Memòria* consignant son resultat y exposant tots los datos tècnichs y econòmichs que justifiquen la necessitat d'exploatar un tan improductiu tresor en benefici de la població. Dita *Memòria* s'presentarà al Excm. Ajuntament pera 'ls consegüents efectes.

Moltíssim celebrém l'estat d'aquest assumpto, en lo quin volém fer constar que hi tenim gran fé y fervent entusiasme, per entendre que sa bona solució pot revestir gran transcendencia pera la salut y 'l progrés de Sabadell.

Trevallin, donchs, ab l'activitat y zel que la cosa requereix los senyors de la Comissió Municipal indicada, y no cedeixin de cap manera en son saludable empenyo fins avuy manifestat, tenint la convicció de que mereixerán be de sos compatricis si saben portarlo á cap. En aquesta tasca hi tindrán la cooperació de tots los bons sabadellenchs, com saben já poder disposar del modest esforç de LO CATALANISTA, sempre atent á vetllar per tots los interessos morals y materials de la terra catalana.

Lo passat divendres al matí, passá á millor vida la senyora donya Joana Claramunt, Vda. de Gosálvez, á la edat de 71 anys, havent rebut los Sants Sagraments y la Benedicció Apostólica.

Era la difunta, mare de nostre malaguanyat amic don Salvador Gosálvez, soci de la coneguda casa comercial de Filipinas *Plá, hijos y Gosálvez*, que morí á principis d'aquest any.

Acompanyém á sa atribulada familia en lo terrible dolor qu'experimenta per tan sensible pèrdua, qu'ha vingut á fer mes gran lo buyt que en ella hi deixá la mort del amic Gosálvez.

Que deu los tinga als dos en la seva santa gloria.

Demá, dilluns, segons tenim entès, han de comensar los treballs pera l'arreglo de la Rambla en tota sa extensió, canviant l'afirmat de la mateixa y donantli al mateix temps un xich mes d'amplada.

Sembla que s'té la idea de convertirla en un verdader passeig, deixant arregladas las parts laterals tot lo millor possible, fins que arribi 'l dia de procedir al empedrat de las duas bandes.

Nos alegrém de la millora que s'va á empendrer que sens dubte contribuirá á l'hermosura del únic passeig céntric ab que avuy conta Sabadell.

Avuy á las sis de la tarde la *Congregació de la Bona Mort*, establerta en la Parroquia de la Puríssima Concepció, farà la devota professó del *Via-Crucis*, si 'l temps opermet fent lo curs següent:

Sortida de la Iglesia, Carretera de Manresa, Carrers de Moratín, Gra-

cia, Balsas, Corominas, Moratín, Gracia, Garcilazo, Carretera de Manresa, Hospital, Convent, Sant Honorat, Soletat, Salut, Arrabal de dins y regrés á la Iglesia.

Están Encarregats del Pendó Principal don Feliu Ustrell y Casanovas y del petit don Miquel Tous y Casamitjana.

Després de llarga y penosa enfermetat, entregá sa ànima á Deu, la que fou en vida virtuosíssima senyora D.ª Camila Masagué y Vilarrubias, germana y tia respectivament de don Joan Masagué y Vilarrubias y de nostre particular amic don Fidel Masagué y Casajoana.

Acompanyém á dits senyors y demés familia en lo dolor que en aquets moments los aclapara, desitjantlos hi cristiana resignació pera soportar tant irreparable pérdua.

Avuy se despedeix d' aquest públich la companyia del teatro Principal ab las sarsuelas següents:

Retolondrón, El baile de Luis Alonso y El Gaitero.

Un dels dias de la vinent setmana 's precedirá á la subasta de las obras d' empedrat del carrer de Sant Quirse cumplint l' acort de ferho aixís ab totas las vías lindants ab la Plassa Major y Plasseta de Sant Roch.

Celebrém l' activitat que demostra l' actual Ajuntament en embellir la via pública de nostra estimada ciutat.

La companyia cómic lirica dels senyors Vega, Alarcón y Bosch, doná avans d' ahir á la nit sa acostumada funció en lo teatro de Euterpe.

Era á benefici del primer actor y director D. Ramon Alarcón, y, á pesar del temps borrascós, se vegé bastant concorreguda.

Lo beneficiat rebé molts aplausos en los papers que representá ab l' art de sempre, principalment en l' *Atilano de La Marcha de Cádiz*.

S' estrená la revista titolada; ¡*Pobre diablo!* que pel cap alt, lográ arrancar al públich dos ó tres rialladas.

Pero lo qu' es l' altre estreno: *Eh, ¡A la plaza!* fastidiá completament al auditori.

Creyém donar un saludable consell á l' empresa recomenanti que 's fixi molt en una obra avans no resolguí posarla en estudi, donchs l' ¡*Eh, á la plaza!* es considerada per son autor (que Deu lo perdó) com un *disbarat cómic* y cal confessar que no ho reconeixeria pas aixís per modestia

Perque, vaja, tant la lletra com la música cridan 'l mal temps.

PIANOS de totes classes, nous y usats. COMAS, Rambla, 93, casa de confiança.

TELEGRAMAS

Madrid, 26, 12 t.—Ha arribat a l' Habana el vapor «Alfonso XII». Durant la travessia no ha ocorregut novetat a bordo. S' ha fet una entusiasta rebuda als soldats desembarcats del «Alfonso XII».

La divisió del general Bernal en combats lliurats en Arroyo Blanco (Cuba), han arrasat la sembra de tabaco que tenian los rebeldes, valorada en 70,000 duros.

S' ha rebut un cablegrama de Washington donant compte de que han celebrat Consell los secretaris del govern yankee.

Totas las impresions confirman que la situació es cada vegada mes critica.

Lo govern yankee ha telegrafiat extensament a Mr. Woodford los acorts adoptats en lo Consell.

CAMBIS

Londres a 90 dias fetra.	00'00 d.
» a la vista.	36'05 p.
Paris. > > >	42'75

GANGAS. — Pera vendre.
Duas prempsas pera enfardar.

Una pastera ab tots sos accessoris.

Una tampa pera forn ab tots sos accessoris.

Una máquina y caldera de vapor de dos caballs de forsa, sistema «Corliss», alta presió, casi nova.

Tot en bon estat y á preus reduhidíssims.

Informarán: Arrabal de dins, 22. — SABADELL

Pianos. — Afinacions y reparacions
E. LLADO
— Calderón, 18. — Sabadell —

Ganga. — Per retirarse del negoci 's ven una acreditada botiga de gorras, situada á la RAMBLA, N.º 41.

Pera més informes en lo mateix establiment.

Imprempta y Encuadernacions de Pere Tugás, Carrer de Calderón, 36.—SABADELL